Fakamatala mei he Ngaahi Siasi Kuinisilani

Ko e Fakaaoao mo e Fakamamahi ‘i he fāmili ko e me’a mo’oni fakamamahi ia ‘i hotau sōsaieti.

Ko e palopālema ia ‘oku totonu ke fai e tokanga ki ai, he ‘oku fakalavea’i mo tamate’i ‘e he fakaaoao mo e fakamamahi ‘a e kakai. Kapau te tau fakalongo pē, ‘e hokohoko atu pe ‘a e faingata’ia ‘akinautolu ‘oku nau mo’ua ‘i he fakamamahi.

Ko e konga ‘o e komiunitī, ‘oku talia ‘e he ngaahi Siasi Fakakalisitiane ‘a honau fatongia ki he’enau tōnounou ke fai ha ngāue fekau’aki mo e me’a ni. ‘Oku mau fakatokanga’i ko e tokolahi ‘i he kau mamahi ‘oku nau ongo’i ‘oku ‘ikai fanongoa kinautolu pe tokonia ‘e he kau faifekau mo e kupu ‘o e ngaahi Siasi. ‘Oku mau ‘ilo’i ko e fakamamahi ‘oku hoko foki ia ‘i he ngaahi ‘api Kalisitiane mo e komiunitī Kalisitiane.

‘I he ue’ia ‘e he ‘ofa ‘a e ‘Otua ‘a ‘ia kuo fakahaa’i ki he kakai kotoa pe ‘ia Sisū Kalaisi, ‘oku tali ‘e he Kalisitaine ‘a e ui ‘a Kalaisi ke hoko ko e kau fofonga ‘o e ‘ofa mo e fakamo’ui, melino mo e fakamaau totonu ‘i he māmani.

Ko ia ‘oku mau tukupā ke fai ‘a ia te mau lava, ke ta’ofi ‘a e fakamamahi pea mo fakaai ‘a e tokoni mo e fale’i loua ki he kau mamahi mo kinautolu ‘oku fai ‘a e fakamamahi.

Ngaahi Siasi: Katolika Loma, ‘Ingilani, Lutelo, Fakatahataha, Papitaiso, Siasi ‘o Kalaisi, Salvation Army, Ngaahi Sosaieti Fakalotu Fakakaume’a, Feohi’anga Kuinisilani.

Queensland Churches Together

‘E Anga Fēfē ke ke Tokoni?

Fakatokanga’i ‘oku hoko ‘a e fakaaoao mo e fakamamahi ‘i he famili ‘i he komiunitī kotoa pē. Na’e tupulekina ‘o lahiange mo faingata’aange lolotonga ‘a e KOVITI-19.

Talife’unga ‘aki ho’o pehē, “’Oku ou tui kiate koe.” Ko e kau mamahi tokolahi na’e talaange kiate kinautolu pe ‘oku nau ongo’i ‘oku ‘ikai ha taha ‘e tui kiate kinautolu pea ‘ikai ha taha ‘e lotolelei pe teu’i ke tokonia kinautolu. Tokanga ma’u pe ki he’enau malu pehē foki kiate koe.

Tukuatu ‘a e mamahi ki he ngaahi kautaha ‘oku nau tokanga’i fakalokolo mo/ pe fakafonua ‘a e Fakaaoao mo e Fakamamahi ‘i he Famili (DFV Services). Kapau ‘oku tu’u ‘i he tu’unga fakatu’utamaki ‘a e mo’ui ‘a e mamahi, tā ki he kau polisi pea nofo mo e mamahi lolotonga ‘enau faka’eke’eke ia.

Lekooti pea mo fakalotolahi’i ‘a e mamahi ke tauhi ‘a e fakamo’oni: tohi, pe ‘ilekitulonika pe ngaahi tā (e.g takataka’uli pe maumau ki he koloa). Kapau ‘oku ke tauhi ha lekooti, fakapapau’i ‘oku ke ma’u ‘a e ngofua mei he mamahi pea ke talanoa mo e mamahi ‘a e founga hono ngāue’aki ‘a e ngaahi lekooti.

Ngaahi Kautaha Fakakolo & Fakafonua ki he Fakaaoao mo e Fakamamahi ‘i he Fāmili:

DV Connect	1800 811 811
Laine Tokoni ki he Fānau (Kids Helpline)	1800 55 1800
1800RESPECT	1800 737 732
Anglicare	1300 610 610
Centacare	1300 236 822
Lifeline	13 11 14
Mens’ Line	1300 789 978
NO TO VIOLENCE Men’s Referral Line	1300 766 491

‘Oku tukupā foki ‘a e pule’anga Kuinisilani ke hoko ko e hia ‘a e ‘ulungāanga ‘oku fakamālohi ‘aki ‘a ‘enau tukupā ke ‘i ai ‘a e lao ki ai ‘i he 2023.

Ko e tohi ni na’e ‘uluaki pulusi ia ‘i Sepitema 2021 pea fakalelei ‘i Sepitema 2022. Neongo ‘oku mo’oni pea tonu ‘a e naunau ni ‘i he ‘aho ‘o e pulusi, ko e ngaahi liliu ki he ngaahi tūkunga ‘i he hili ‘o e pulusi ‘e lava ke ne uesia ‘a e tonu ‘o e naunau ni. ‘E ala lava ke liliu ‘a e naunau ni ‘o ‘ikai ha fakatokanga pea ‘oku ‘ikai ke mo’ua ‘a e QCT mo e JCDVPP ki he tonu ‘o e fakamatala ‘oku paaki mo tauhi ‘e ha taha ‘oku ne ngāue’aki eni.

Queensland Churches Together

Ko e fakaaoao mo e Fakamamahi ‘i he Famili

(Tongan)

JOINT CHURCHES Domestic Violence Prevention Project, Queensland

Ko e Joint Churches Domestic Violence Prevention Project (Poloseki Fakatahataha ‘a e Ngaahi Siasi ki hono ta’ofi ‘a e fakamamahi ‘I he famili) ko e ngŌue fakataha ia ‘a e ngaahi Siasi Fakataha Kuinisilani.

Ko e hā'a e Fakaaoao mo e Fakamamahi 'i he Famili? (DFV)?

'Oku hoko 'a e Fakaaoao mo e Fakamamahi 'i he Famili (DFV) 'i he taimi 'oku ngāue'aki ai 'e ha taha 'oku 'i ha vā fekoekoe'i fakafo'ituitui, fakafāmili pe tauhi ki ha taha 'ikai ha totongi 'a e pule fakaaoao (ko e ngaahi 'ulungaanga ke pule'ia mo fakamalohi'i) ke ngaahi kovia 'aki ha taha kehe. Ko e Fakaaoao mo e Fakamahi 'i he Famili (DFV) 'oku pule'ia mo maumau'i 'a e ngaahi feohi fekoekoe'i moe/ pe ngaahi kupu 'o e fāmili. Ko e ngaahi fakatātā 'o e ngaohi kovia 'oku kau ai:

Fakaeongo mo Faka'atamai: Ko e ngaahi angafai pe lea 'oku ne tukuhifo'i 'a e ngeia 'o ha taha, 'o ngaohia kinautolu ke nau ongo'i feifei'avale mo 'ikai ha tokoni, 'o iku ai ki he ngaahi palopalema faka'atamai.

Fakaepa'anga: 'oku kau ai 'a e fakamasiva'i, ngāue hala'aki pe ta'ofia ke lava ma'u ha pa'anga ma'ae fāmili pe fiema'u fakafo'ituitui.

Visa: Ko e Visa Fakataimi 'e ala lava ke iku ai ki he ngaohi kovia koe'uhi ko e mamahi 'oku 'i he tu'unga laveangofua 'o 'ikai ha me'a pe 'ikai lava ke ma'u tokoni mei he komiunitī 'o hangē ko ia 'oku ma'u

'e he kau Tangata'i Fonua 'Aositelēlia mo e kau Nofo Fonua.

Fakaesino: 'Oku kau ai 'a e ngaahi lavea 'oku hā mai mo 'ikai hā mai 'a ia 'oku 'ikai 'asi lelei pe fufū'i, hangē ko e 'ikai lava ke mohe pe 'ikai ha me'atokoni, feinga ke no'osia pe feinga ke fakafulutāmakia'i.

Fakalaumālie: Ko hono faka'ikai'i ke faka'atā 'a e hoa ke kau pe fai ki he'enau lotu; maumau'i 'a e ngaahi 'ata fakalotu; pe ngāue'aki 'a e folofola ke fakatonuhia'i 'a e faianga 'oku pule'ia mo fakamamahi.

- Ko e fakaaoao mo e fakamamahi 'i he famili (DFV) 'oku hulu atu ia 'i he fepaki fakaevā pe ngaahi felau'aki fakafāmili. 'Oku kau ai 'a e manavahē, fakamanamana'i, pule'i, mo e ongo'i 'oku pule'i mo fakalavea'i- ko e tokotaha pe lahiange 'a e ngaahi kakai 'oku nau mo'ui 'i he ilifia pe faingata'a'ia fakaesino pe fakaeongo. Ko e fakaaoao mo e fakamamahi 'i he famili (DFV) 'i he taimi lahi ko e me'a 'oku toutou hoko. 'Oku ongo'i 'e he mamahi hangē
- 'oku nau lue ha nge'esi fua'imoa. Ko e fakamamahi mo e ngaohi kovia 'oku faka'a'au ke tapupu mo toe koviange, taimi 'e ni'ihi
- 'oku iku ai ki he lavea lahi mo e mate.
  'I he ngaahi 'api 'oku fai ai 'a e fakamamahi mo e ngaohi kovia, 'oku
- faingata'ia fakahangatonu ai pe 'ikai fakahangatonu 'a e fānau pe na'a nau siotonu 'i he ngaohi kovia pe 'ikai. 'Oku nau fa'a fakae'a mai 'a e ngaahi 'ulungāanga 'oku fakafepaki ki he sosiale, 'ikai lelei e ma'u ako pea mo e ako foki.

'Oku hoko nai 'a e Fakaaoao mo e Fakamamahi 'i he Famili (DFV) 'i he ngaahi Famili Kalisitiane?

'Io 'oku hoko. 'I he 2021, na'e vahe'i ai 'e he Siasi Faka'ingilani 'a e fekumi ke fakatotolo'i 'a e ngaahi 'ausia 'o e fakamamahi 'i he vā fekoekoe'i (IPV) 'i loto 'i komiuniti 'o e siasi Faka'ingilani.

- Na'e ma'u ai ko e lahi 'o e fakamamahi 'i he vā fekoekoe'i 'i he kau Siasi Faka'ingilani na'e tatau pe lahi hake ia 'i he fakakatoa 'o e komiunitī 'Aositelēlia.
- 'Oku fakahaa'i foki 'e he Siasi Faka'ingilangi 'oku nau fakatokanga'i mo lau'aitu 'i he fakamamahi kuo fekuki mo e ni'ihi 'o hono kau mēmipa pea mo fakatomala 'i he'enau konga 'i hono faka'atā 'a e 'atākai 'oku 'ikai fai ai hano tokangaekina 'o e fakamamahi.
- 'Oku fakatokanga'i 'e Siasi ko e angahala mo e anga ta'etaau 'oku tefito mei ai 'a e fakaaoao mo e fakamamahi 'i he famili. Ko e 'ulungāanga fakamamahi 'oku tupu ia mei he to'onga mo e ngaahi 'ulungāanga 'oku ne pā'usi'i 'a e mālohi mo pule'ia ha taha kehe.
- 'Oku fakahaa'i 'e he Siasi 'Ingilani 'enau tukupā ke nau ngāue 'i he ngaahi lēvolo kehekehe ke ta'ofi mo tokangaekina 'a e fakamamahi 'aki hono siofi 'a e ngaahi me'a 'i he siasi 'oku ne fakatupunga pea mo fekumi ke ta'ofi 'a e fakamamahi kimu'a pea hoko 'aki 'a e liliu 'a e ngaahi to'onga, 'ulungāanga mo e anga fakafonua mo langahake 'a e 'ilo mo e ngaahi taukei.

Ko e ngaahi Siasi kehe 'oku nau fakatokanga'i ko e fakaaoao mo e fakamamahi 'i he fāmili (DFV) ko e konga ia honau komiunitī pea fai

'a e ngaahi laka ke tokanga ki ai. 'Oku ako'i foki mo e kau Faifekau 'i he 'ilo ki he fakaaoao mo e fakamamahi 'i he fāmili (DFV).

"pea kapau 'e mamahi 'a e kupu 'e taha, 'oku mamahi mo ia 'a e ngaahi kupu kotoa pē; pea ka fakahikihiki 'a e kupu 'e taha, 'oku fiefia mo ia 'a e kupu kotoa pē." 1 Kol. 12:26

Ko e Tali 'a e Kalisitiane ki he DFV (Fakaaoao mo e Fakamamahi 'i he Famili)

Ko e Fakaaoao mo e Fakamamahi 'i he Famili 'oku fepaki mo e 'ofa mo'oni mo e fakamaau totonu, pea 'oku 'ikai ko e finangalo ia 'o e 'Otua ma'a ha taha. 'Oku 'ikai totonu ke ngāue'aki 'a e Folofola ke fakatonuhia'i 'a e ngaohi kovia.

'Oku talamai 'e he Kosipeli kiate kitautolu na'e ekinaki mai 'a Sisū kiate kitautolu ke tau fe'ofa'aki (Sione 13:34), pea na'e hoko mai 'a Kalaisi ke fakatau'atāina'i 'akinautolu 'oku pōpula (Luke 4:18).

Ko hotau ngaahi Siasi mo e ngaahi komiunitī 'o e tui 'oku 'i ai hotau ngafa fakafaifekau ki he mamahi, kinautolu nau hao mo'ui mo kinautolu 'oku fai 'a e ngaohi kovia moe/ pe fakamamahi. 'Oku mau tui ko e kakai kotoa pe 'oku 'i ai 'enau tefito'i totonu ke malu. 'Oku mau tui foki ko e kakai kotoa pe 'oku 'i ai honau mahu'inga: ma'a kinautolu pea mo e ngaahi me'a 'ofa 'oku nau ma'u ke foaki atu.

Ko e tali 'a e Kalisitiane ki he DFV (Fakaaoao mo e Fakamamahi 'i he Famili) 'e 'ikai ke to'o ma'ama'a. 'Oku kau ai 'a e fakakaukau'i mo e sio ki he'etau ngaahi tui fekau'aki:

Mali: 'E founga fēfē ketau tokoni'i 'a e kakai ke nau 'ilo 'oku maumau'i 'a e toputapu 'o e fuakava 'o e mali 'e he DFV (Fakaaoao mo e Fakamamahi 'i he Famili) pea ko e hia ia?

Fakamolemole: 'E founga fēfē ke 'i ai ha fakamolemole ma'a kinautolu 'oku nau fakahoko 'a e fakaaoao mo e fakamamahi 'i he famili (DFV) 'o kapau 'oku 'ikai ha fakatomala mo'oni, 'o 'ikai 'i he lea pe ka 'i he 'ulungāanga mo e to'onga? 'E anga fēfē ke tau tokoni'i 'a kinautolu 'oku mamahi mo hao mo'ui mai ke nau fakamolemole'i 'a kinautolu na'a nau fai eni pea mo fakamolemole'i foki 'akinautolu?

Mafai: 'E founga fēfē ke tau toe hangē ko Kalaisi? 'E founga fēfē 'etau fakaivia 'a e kinautolu 'oku 'inasi 'i he fakaaoao mo e fakamahi 'i he famili (DFV) ke nau lea?

Tauhi Fānau: 'E founga fēfē ke tau fakapapau'i 'oku tau siofia, ongo'i, 'ofa'i mo faka'apa'apa'i 'etau fānau? 'E founga fēfē 'etau ta'ofi 'a hono paasi atu 'a e ngaahi sipinga 'o e 'ulungāanga fakamamahi ki he to'utangata hoko?

Fatongia: 'E founga fēfē ke tau tokoni'i 'a kinautolu 'oku nau pā'usi'i honau mafai 'i he ngaahi vā ke nau ako ke fakatokanga'i ko e me'a 'oku nau fai 'oku hala pea ke nau tali 'a e ola 'enau ngaahi faianga mo e ngāue?

"Hỡi những kẻ mệt mỏi và gánh nặng, hãy đến cùng ta. Ta sẽ cho các ngươi được yên nghỉ." Ma-thi-ơ 11:28